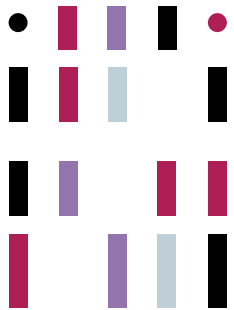

P 3A 9110
afgiftekantoor Brussel X
Oude Graanmarkt 5
1000 Brussel

BELGIË-BELGIOUE
P.B.
BRUSSEL X
BC 6386

DE MARKTEN

VLAAMSE
In de veer
GEMEENS
voor
CHAPSCO
Brussel
MMISSIE

*Wijkbewoner in
beeld Rouppewijk:
Shawkat*

MAANDBLAD > JAARGANG 35 > NR. 9/NOVEMBER 2011
(verschijnt niet in juli en augustus)

DEVIJFHOEK

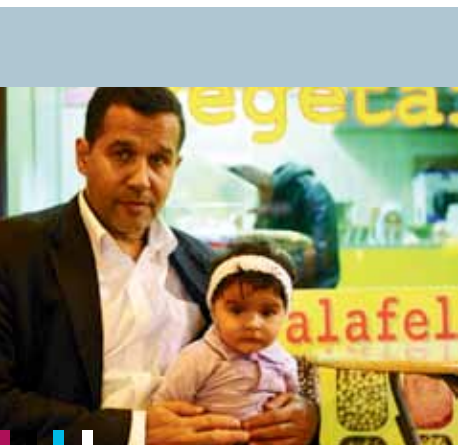
BUREN VAN DE MARKTEN
DAVID HELBICH > P5

STADSCHAP VIJFHOEK
ROSA LUXEMBURG DREEF > P9

BATAAF IN BRUSSEL
HET LEVEN DER ANDEREN > P11

DE VIJFHOEK IN DE WIJK

WIJKBEWONER IN BEELD

SHAWKAT

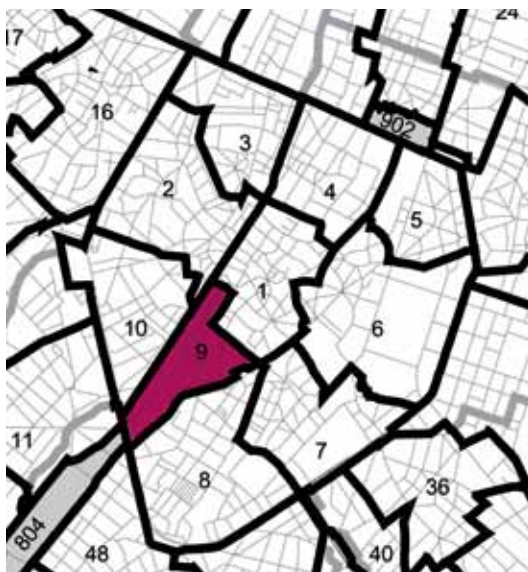
De Egyptenaar Shawkat, hier op de foto met zijn dochtertje Heba, verhuisde van Amsterdam naar Brussel om een eigen zaak op te richten. Hij startte een zaak op de Lemonnierlaan, in een ruimte van 3 meter breed en werd als Mr. Falafel een begrip in Brussel.

© Stadsbiografie/Wouter Spitters

ROUPPEWIJK

Tussen de Marollen en de Lemonnierlaan, van de Onze-Lieve-Vrouw van Goede Bijstandkerk tot aan het Zuidstation, ligt de Rouppewijk. De buurt wordt in twee gesneden door de fraaie Stalingradlaan. Hoe verder je richting Zuid loopt, hoe meer je een indruk van ruimte krijgt. Voor het Rouppeplein werd aangelegd stond op die plek het Bogaardenstation. Na afbraak daarvan kwamen op de laan tramlijnen te liggen, je kon met de tram tot in Charleroi! De huidige brede Stalingradlaan, met aan weerszijden platanen, geeft voetgangers uitzicht tot aan het Zuidstation. Enkele jaren geleden werd de middenberm heraangelegd en Rosa Luxemburgdreef genoemd. Het is een dreef van beton, waar prille bomen groeien tussen geparkeerde auto's. Maar daar zou verandering in komen. Door de realisatie van het wijkcontract Rouppe zal het uitzicht van de wijk sterk veranderen. Onder meer de Rosa Luxemburgdreef wordt aangepakt, het zou een echte wandelweg worden, met veel groen.

Volgende maand de vierde halte in onze reeks van tien: de Koningswijk.

NOVEMBER IN DE MARKTEN

ACTIE

11 11 11 BIJT ZICH VAST IN HET KLIMAAT

Tot aan de klimaattop in Durban zal 11 11 11 zich vastbijten in het klimaat. Zowel de jaarlijkse campagne als tal van andere acties zullen aandacht vragen voor de impact van de opwarming van het klimaat voor het Zuiden. Want die is dramatisch groot! Enkele voorbeelden: honger voor 400 miljoen mensen, watertekort voor drie miljard, verzuurde oceanen en daardoor een wereldwijde vissterfte. Dat is het resultaat als de wereld 'maar' twee graden opwarmt.

De opwarming van de aarde heeft vandaag al serieuze gevolgen voor het Zuiden – denk maar aan de hongersnood in Oost-Afrika – en elke graad extra maakt dat enkel erger. Een stijging van 1 graad bedreigt 50 miljoen kustbewoners en doet de honger en dorst stevig toenemen. Bij twee graden sterven de vissen in de oceaan en mislukt 75% van de oogsten in Afrika. Bij drie graden krijg je honger voor 1,3 miljard mensen, waterschaarste voor 3,2 miljard en zullen er naar schatting 330 miljoen klimaatvluchtelingen zijn.

WERELDCOMITÉ 11 11 11 BRUSSEL-CENTRUM WERKT MEE!

Pannenkoekennamiddag

Op zondag 13 november organiseert het wereldcomité de twaalfde pannenkoekennamiddag. Op het menu: Oxfampannenkoek, Wereldpannenkoek en Noord-Zuidpannenkoek. Tevens: informatie, verkoop actie-materiaal, kinderspel- en kleurhoek. Welkom van 16u tot 18u in de Spiegelzaal van De Markten.

Traptentoonstelling

Gedurende de hele maand november tonen we de fototentoonstelling "Help! Het klimaat verandert!" in de traphal van De Markten. Met deze fototentoonstelling wordt de impact van klimaatverandering in Peru echt voelbaar.

©Merlin Spie

GEGOTEN LOOD #2

Gegoten Lood #2 is een project van beeldend kunstenaar Ingrid Rollema, curator Stef van Bellingen en dramaturg Erwin Jans, i.s.m. deBuren en De Markten. Het project beweegt zich op het snijvlak van beeldende kunst, theater, performance, (politiek) debat en activisme. De recente revolutiegolf die de Arabische wereld overspoelt en de rol die de sociale media daarin spelen, krijgen in het project bijzondere aandacht. Kunstenaars, wetenschappers, politici, journalisten, activisten, bloggers en twitteraars reageren on stage op de oorzaken en gevolgen van de Arabische Lente. Gegoten Lood #2 is het eerste grootschalige artistieke project dat mede door crowdfunding wordt gerealiseerd.

Tentoonstelling

Het kloppend hart van Gegoten Lood #2 wordt gevormd door een tentoonstelling, waarin werken worden getoond van internationale kunstenaars als Harun Farocki, Arjen Klerkx, Rabih Mroué, Michelangelo Pistoletto, Ingrid Rollema, Farid Jafari Samarghand, Steve Schepens, Merlin Spie, Vadim Vosters, Ief Spincemaille en Du Wang. De geëxposeerde werken reflecteren eigenzinnig op de politiek-maatschappelijke werkelijkheid van dit moment: een complexe verstrengeling van economische crises, politieke malaise, revolutionair elan, repressief geweld, exponentiële informatiegroei, explosieve opkomst van sociale media, terugkeer van religies, ecologische dreiging, etcetera.

Lezingen en debatten

Gegoten Lood #2 brengt beeldende kunstenaars, filosofen, theatermakers, politici en activisten samen in een bewuste poging van een artistieke ruimte een openbare ruimte te maken – een publiek domein van maatschappelijk debat. Bijdragen aan de lezingen- en debattenreeks worden i.s.m. deBuren geleverd door onder anderen: Erik Aerts, Stef van Bellingen, Lieven de Cauter, Daniel Demoustier (o.v.), Nezha Haffou, Kees Homan, Erwin Jans, Ausama Monajed, Henk Oosterling, Gui Polspoel, Ingrid Rollema, Björn Soenens, Frans Timmermans en Rudi Vranckx.

- Van 10 tot en met 27 november 2011 in De Markten. En dagelijks (behalve op maandag) gratis toegankelijk van 12 tot 18u.
Info: www.gegotenlood.eu www.demarkten.be www.deburen.eu
In het kader van Broodje Brussel is er een rondleiding in de tentoonstelling op woensdag 16 november van 12u30 tot 13u30. Deelname 3 euro. Verplicht reserveren: 0800 13 700.

Organisatie en info: De Markten, 02 512 34 25, www.demarkten.be, demarkten@demarkten.be

THE CRAVING DEER

The Craving Deer is een akoestisch duo-project dat is ontstaan in 2010. Het muziekmagazine Goddeau schreef over het debuutalbum:

"Sublieme fluisterfolk, zo zachtjes tegen je aanschurkend dat je vanzelf een beetje gaat smelten. Superieure wiegeliedjes voor volwassenen.

En er bleven nieuwe liedjes komen... De basisingrediënten zijn dezelfde als die van hun debuutalbum: Engelstalige songs, gebracht met twee stemmen en een (zelfgebouwde) akoestische gitaar. Een aantal liedjes zijn verrijkt met het intense en bij momenten hartverscheurende mondharmooncageluid van bluesman Steven Troch (Fried Bourbon). Ook op dit album is de rode raad doorheen de teksten de liefde in zijn vele gedaanten: van innige lovesong over afscheidslied tot een heuse murderballad. Maar er wordt ook een mysterieuze ode gebracht aan de herfst en aan het avontuur. En hier en daar sluipen mythologische figuren en andere (on)bestaande wezens de wereld van The Craving Deer binnen.

Welkom in hun sensuele twilight zone, waar doornige rozen bloeien naast vergeet-mij-nietjes en kabbelende beken bij momenten uit hun oevers treden!

line-up: Rein Vanvinckenroye (gitaar) – Natalie De Man (zang) – Steven Troch (mondharmonica)

www.vi.be/thecravingdeer
www.myspace.com/thecravingdeer

- De Markten
Vrijdag 18 november om 20u30
Toegang: 10/8 euro - Cultuurwaardebon welkom.

ZOLA KWARTET

Gonzalo Rodriguez Diaz (gitaar) woont sinds 2005 in Brussel. Hij heeft een jazz en flamenco-achtergrond. De muziek van het Zola kwartet bestaat uit eigen composities en composities gebaseerd op jazzstandards. In zijn zoektocht naar eenvoudigheid en muzikale expressie knipoogt de groep subtiel naar verschillende elementen uit de Spaanse muziektraditie. De composities van Gonzalo worden vurig ondersteund door de ritmesectie, Sebastiaan Gommeren (contrabas) en Klaas Temmerman (drum), en door het muzikale spel van trompettist Francisco Leal.

- Café De Markten
Zaterdag 26 november om 21u
Toegang gratis.

© Lieve De Boeck & Christel Beulique

Salon Dansant 37 CONCERT: LITTLE KIM & THE ALLEY APPLE 3

Zangeres Kimberly Claeys startte in 2005 met een nieuw muzikaal project, in de stijl van de grote vrouwelijke zangeressen uit de periode van de Hot Jazz zoals Kay Starr, Billie Holiday, Mildred Bailey, Maxine Sullivan, the Boswell Sisters, en anderen. Daarbij werd ze omringd door gitarist Tom De Poorter, Pat-boy Wonder-Cattoir op lapsteel Guitar en Slappin' Slim (Bull Fiddle = bas), drie muzikanten die het eerder be- grepen hadden op Honky Tonk. De combinatie van Hot Jazz en Honky Tonk leverde een geheel eigen stijl op, een mix van Western Swing, Hot Club, Honky tonk en gelikte jaren '20 Hot Jazz en Cool Swing. Muziek uit het begin van de 20ste eeuw, zonder drums, zonder grapjes. Gewoon pure melodieën die na beluistering

nog weken door je hoofd blijven spoken. Eigen nummers en traditionals... Drie oude rotten en een adembene- mende jongedame met een stem en uitstraling die iedereen doet smelten. (www.littlekim.be)
Na het concert speelt DJ Oxana ten dans.

INTERCULTUREEL DESSERTENFESTIVAL

Ondertussen kan u genieten van heerlijk gebak uit de vier hoeken van de wereld tijdens het Intercultu- reel Dessertenfestival. Bakkers aller landen (Taiwan, Indonesië, IJsland, Amerika, De Kempen,...) toveren voor u het beste uit hun desserten- kookboek. Proef voor geen geld van deze zoete zonde en luister naar het bijhorende verhaal.

- Zondag 27 november 2011
Deuren: 14u – Concert: 15u
Toegang: 5 euro

Uitdagend Brussel TAAL EN IDENTITEIT

De laatste jaren neemt het begrip 'identiteit' een steeds belangrijker plaats in in de politieke discussies. In de Belgische context betekent dit veelal een identificatie met de Vlaam- se of Franstalige Gemeenschap. Maar hoe zit dit in het meertalige en multi- culturele Brussel?

Identificeren de Brusselaars zich met één van beide taalgemeenschappen of is dit in de huidige Brusselse con- text irrelevant? Deze lezing verkent de contouren van het identiteitsbe- grip in Brussel en gaat dieper in op hoe de huidige generatie Brusselaars zichzelf ziet.

De lezing wordt gegeven door Prof. Rudi Janssens. In verschillende stu- dies belichtte hij het afgelopen decennium taal en taalgebruik in Brussel, meestal in relatie tot de maatschappelijke of institutionele context.

- Maandag 28 november om 20u
Organisatie ism. Masereelfonds
Brussel en BRIO

TONEEL VOOR ANDERSTALIGEN

Dit is een cursus voor iedereen die zin heeft om eens toneel te spelen. In de cursus wordt er op verschillende be- langrijke dingen gelet. Het lichaam is erg belangrijk. Hoe sta je? Waar sta je? Hoe beweeg je? Wat vertelt je li- chaam zonder woorden?

Ook taal is belangrijk. Praat je veel of praat je weinig? Is je stem hard of zacht? Praat je snel of traag? Mis- schien kan je dezelfde woorden op verschillende manieren zeggen. Je leert in de cursus ook om samen te spelen met anderen. Daarvoor is het belangrijk te luisteren en op de juiste manier te reageren. Op het einde van de cursus maken we korte scènes. Dat zijn kleine stukjes toneel.

Het belangrijkste van deze cursus is plezier. Je ontdekt dat het fijn is om toneel te spelen, samen met ande- ren. Door toneel te spelen, ontmoet je anderen en leer je hen een beetje beter kennen.

Deze cursus wordt georganiseerd voor mensen die Nederlands leren. Deelnemen kan vanaf taalniveau 2.1. Begeleiding: An Vandevelde. Zij is al jarenlang actief als toneeldocente en regisseur.

- Op donderdag van 18 tot 20u
Van 10 november tot 8 december
(vijf lessen)
Deelnameprijs: gratis!
Org. ism. Bru-Taal en CVO NT

DE REVUE ZOEKT...

Creatievelingen van alle soorten en maten die hun kunnen willen presen- teren in het weekend van 4 en 5 febru- ari 2012 aan een enthousiast publiek. Professionelen, semi-professionelen, amateurs en liefhebbers die hun ma- teriaal willen verder onderzoeken en dat dan ook toetsen aan een publiek. Zangers, modeontwerpers, tekst- schrijvers, stand-uppers, dansers, burleske dames, schilders, mimespe- lers, muzikanten, poëten, majoret- ten, ballerina's, ... om een gevarieer- de Revue in elkaar te steken.

Daarnaast nodigt BorRris, het impro- visatiegezelschap van Laplan, nog medestanders en uitdaggers uit om deel te nemen.

Voel je je geroepen, schrijf je dan in voor 11 november 2011. Eerste bijeenkomst met alle artiesten is op 16 november om 20u.

- Inschrijven en informatie op
laplan@demarkten.be of
02 512 34 25

©Maira Ramos

Ik vind David Helbich in zijn appartement in één van de vele mooie statige herenhuizen op de Stalingradlaan. Hij woont er op de tweede verdieping en heeft aan de achterkant een mooi zicht op de Marollen en het Justitiepaleis. Zijn directe buur is de Orthodoxe kathedraal op de hoek met de Vander Weydenstraat. "Vriendelijke burenhoor", lacht David, "alleen maken hun klokken op zondagochtend hels lawaai. Gegarandeerd iedereen wakker!"

De Vijfhoek: Woon je al lang in Brussel?

David Helbich: Sinds 2002, maar ik heb wel veel plekken verkend in deze stad. Mijn eerste woonst was in Molenbeek, achter de kerk, die tussen haakjes veel weg heeft van een moskee. Daar bleef ik enkele maanden. Vandaar naar Sint-Joost, waar ik vijf jaar aan Madou woonde op een appartement op de vijfentwintigste verdieping. Mooi hoor! Dat was in een gebouw net naast de hoogste toren van de stad, bovendien op het hoogste punt van Brussel. Prachtig uitzicht was dat, bij helder weer zag ik de raffinaderijen van Antwerpen. Daarna verhuisde ik van het ene naar het andere adres in Brussel, telkens voor een korte tijd, waarna ik hier beland ben.

DV: En dat viel erg mee.

DH: Ja, absoluut. Eigenlijk ben ik hier het liefst. Door op zo veel plaatsen gewoond te hebben, kreeg ik veel perspectief. Deze buurt ligt niet echt dicht bij trendy plekken als Sint-Goriks of Sint-Katelijne en is dus minder gevoelig voor gentrificatie. Ze heeft eigenlijk een beetje een buitenperspectief. Voorlopig dan toch nog.

BUREN VAN DE MARKTEN

David Helbich: performance-kunstenaar

DV: Wat bedoel je daarmee?

DH: Het is moeilijk er een specifiek kenmerk op te plakken. Maar je zit hier op een kruispunt van heel oud, half oud en hedendaags. Je voelt hier nog de oude kleinstedelijke sfeer van toen hier nog het Bogaardenstation was. Je kan je zo de koetsen voorstellen die de mensen naar het station brachten. Nu ook nog lopen toeristen hier van het stadscentrum richting Zuidstation, je ziet ze kijken, het is iets bijzonder, een sfeer van een vergane glorie waar ik wel van hou.

Ik vind het Zuidpaleis een speciale functie hebben. Het is een containergebouw waar heel veel in gebeurt, een multifunctionele ruimte die eigenlijk een beetje de buurt in het klein is omdat verschillende onafhankelijke organisaties de zalen kunnen gebruiken. Er zijn meerdere fitnessclubs: de ene is een club voor jonge vrouwen, er is een schaakclub waar ouderen komen, sportzalen waar kinderen sporten, een bridgezaal, heel speciaal van sfeer allemaal. En er is mijn eigen fantastische badmintonclub Les Fous du Volant waar de stand altijd in alle talen omgeroepen wordt! Aan de achterkant van het gebouw, in de Arbeidsdoorgang, zijn theehuizen gevestigd waar je op televisie voetbalploegen uit de hele Arabische wereld kan zien spelen.

DV: Het valt op dat hier erg veel jonge mensen wonen.

DH: Ja, dat is dan het hedendaagse element dat de buurt aantrekkelijk maakt. Hier bijvoorbeeld, in dit huis, wonen enkel vrienden van mij, jonge creatieve mensen. Maar het is tegelijk goed samenleven met de vorige generatie nieuwkomers, een grote Marokkaanse gemeenschap die zich hier gevestigd heeft en zich hier heel goed voelt. Je ziet dat aan de manier waarop de lokale handel en horeca zich hier organiseert. Die mensen zijn erg verankerd geraakt, het is hier duidelijk hun wijk. Doordat de wijk zo gemengd is, met de aanwezigheid van veel nationaliteiten, is de situatie ook veel minder confronterend dan bijvoorbeeld in Molenbeek.

Flirten tussen arm & rijk

DV: Is het niet vreemd dat een opwaardering van deze buurt uitblijft?

DH: De buurt blijft flirten tussen rijk en arm. Dat heeft met het zeer gemengde karakter te maken. Wanneer een buurt begint te veranderen, heeft dat vaak met de aanwezigheid van kunstenaars te maken. Dat buurten een nieuw imago krijgen, is ook niet per definitie negatief, het wordt pas problematisch wanneer de situatie uit de hand gaat lopen, wanneer er speculatie begint te spelen bijvoorbeeld, zodat het voor bewoners moeilijk wordt.

DV: Waarom heb je voor Brussel gekozen?

DH: Ik woonde eerst in Amsterdam, maar dat lag me niet zo. Brussel is echt een metropool. De diversiteit van deze stad is een tweede reden waarom ik hier zo graag wilde komen. Voor een buitenlander zoals ik is het heel comfortabel om de realiteit van dit land te beschouwen. Mensen als ik kunnen surfen op het identiteitsprobleem van België eigenlijk.

DV: Leg eens uit.

DH: Het is bijvoorbeeld heel charmant ergens binnen te stappen, een winkel of café of zo, en er in een zeer open situatie terecht te komen: niemand weet wie welke taal spreekt. Je wordt geholpen ongeacht welke taal je uitprobeert. In Amsterdam wordt heel snel van je verwacht dat je Nederlander of op zijn minst Europeaan wordt. Daardoor woont daar nu een groep van wat ik noem "panisch geïntegreerde Nederlanders". Hier hoeft het allemaal niet zo dringend. Toen ik in Schaarbeek werkte, sprak ik bijvoorbeeld veel meer Duits. Dat kwam doordat daar veel Turken wonen die een band met Duitsland hebben. Integratie is trouwens een moeilijk begrip. Het gaat over "in-tegreren". Dus moet je gaan bepalen wat binnen is en wat buiten. Het woord helpt duidelijk niet om een samenleving te beschrijven.

BUREN VAN DE MARKTEN (VERVOLG)

DV: Hoe vertaal je dat naar de Brusselse situatie?

DH: Hier is onder meer een grote Europese gemeenschap. Maar eigenlijk is dat geen gemeenschap, het zijn allemaal verschillende identiteiten in één stad. Bovendien zijn die sterk aan het veranderen. De Europeanen hier verjongen en mengen zich met het stedelijk leven. Waar de vroegere Europese ambtenaren vooral oudere heren waren, ik veralgemeen, zie je dat degenen die de nieuw aangesloten landen vertegenwoordigen, heel vaak jong én vrouwelijk zijn. Je merkt dat in de kroegen van het stadscentrum. Daar zie je ze veel vaker dan vroeger. Alleen: zijn het toeristen of ambtenaren? Zijn het "locals" of net niet? Wat is binnen, wat is buiten? Die vraag stelt zich telkens weer.

Wandelen als onderzoeksproject

DV: Je bent componist en filosoof van opleiding. Wat betekent dat in je werk?

DH: Ik ben inderdaad componist, dat is mijn achtergrond. Dat betekent dat ik een vrij formele aanpak heb: de vorm aanpassen aan de context. Maar ondertussen werk ik zogenaamd 'niet-disciplinair', dus met zeer verschillende technieken en methodes. Dat doe ik in projecten, zoals Move for a day, een project dat ik voor Micronomics realiseerde. Dat project ging over de gemeenschappelijke publieke bewegingen door een stad

en hoe die te beïnvloeden. Het ging erom de werkplek voor een dag te ruilen, dus niet enkel het bedrijf of de organisatie zelf, maar ook de klanten of de deelnemers of leden moesten plots een heel andere weg afleggen, met inbegrip van het oversteken van het kanaal dat hier sowieso een na-

“Ik ontdekte dat onzin celebreren belangrijk kan zijn!”

tuurlijke grens is. Een leerling van een school ging bijvoorbeeld studeren in een winkel, of een jong architectuurbureau ging zijn bureau opbouwen in een kinderdagverblijf. Erg chaotisch allemaal. Ik ontdekte dat onzin celebreren belangrijk kan zijn! Een ander project realiseerde ik op vraag van de Stedelijke Academie: een sociaal choreografie-project. Het was een zwiiggende wandeling doorheen de Anneessenswijk, met accent op klank en architecturale impressies. Een concept dat eerder werd toegepast door John Cage in zijn sound walks. Wandelen wordt een onderzoeksproject op zich. Interessant is dat de observator het observerende object beïnvloedt. Wat is de verhouding tussen

het object en de kijker? Het is steeds dezelfde vraagstelling eigenlijk: wat is binnen, wat is buiten? Ziet de groep de wereld of is het omgekeerd? Als kunstenaar sta ik altijd wat aan de rand. Meer dan het werk zelf is voor mij de positie van het publiek tijdens de kunstervaring belangrijk. Tijdens de voorstelling is het publiek het kunstwerk. Publiek staat voor 'audience' maar ook voor 'openbaar'. Een publiek figuur wordt een performer in de publieke ruimte. Of: ik schep de wereld op het moment dat ik het zeg.

DV: Je werkt ook mee aan projecten van Recyclart

DH: Ik werkte samen met Vincent Beeckman, die voor Recyclart een project organiseert waarbij mensen bij mekaar op bezoek gaan. Dat is een prachtig project, dat mooi aansluit bij het fijnmazige van buurten als deze. Het concept is heel simpel. Een aantal mensen gaat wandelen doorheen de buurt, waarna de groep thuis op bezoek gaat bij één van de wandelaars. Daar komt het gesprek dan op gang. Dat is zeer mooi hoor! Voor mij sluit dit ook weer aan bij de rode draad van binnen versus buiten. Zo gingen we op bezoek bij een Spaanse dame die sinds dertig jaar in een appartementje in Brussel woont: je waant je in Spanje wanneer je daar binnen komt. Het was een heel fijne ontmoeting. Zo'n project is wel broos

natuurlijk, het is een erg fragiel concept. Mensen kunnen ineens afhaken, het kan ook erg confronterend zijn. Maar het zijn ook zeer intense momenten.

Drie Ponts

DV: Ook aan het wijkcontract Rouppe heb je meegewerkt.

DH: Ik heb voor het studie bureau Suède 36 workshops verzorgd, samen met Emilio Lopez trouwens, die in 2006 de Pasionaria maakte op de Stalingradlaan, de monumentale spreekbuis dicht bij het Zuidstation. Ik vind dit het beste openbare kunstwerk in Brussel, vooral door de subtiliteit van het fenomeen dat mensen erdoor beginnen te roepen, maar de vrienden beneden niets horen. Dus denkt iedereen dat het niet werkt, en roepen ze maar wat zonder veel na te denken, terwijl je aan de andere kant van de ring ieder woord verstaat, ook al rijden er 500 auto's tussenin! Een project in dat verband dat me nauw aan het hart ligt is "DriePonts" dat ik in de aanloop van het wijkcontract heb opgezet. De Noordzuidver-

binding vormt bruggen over drie straten hier. Die bruggen zijn erg mooi maar niemand ziet ze. Ze bevinden zich boven smalle en niet al te best onderhouden straten, die bovendien vuil zijn en waar naar hartenlust fout wordt geparkeerd. Ik heb geprobeerd de bruggen op te waarderen, ze te gebruiken als identiteitsbepalend voor de buurt. Een soort van herdefiniëren van die buurt dus, door via de bruggen de idee van het centrum van die buurt opnieuw te bepalen en zo de kunstmatige grens van de sporen bewust te negeren. Dat heb ik samen met buurtbewoners voorbereid in workshops. Het werd een reclameproject met alles erop en eraan: logo, tags, postkaartjes. En kijk, uit de bewerking volgde een nieuwe realiteit: DriePonts. Ik hoop nog steeds het te kunnen presenteren op een festival.

DV: We steunen dat!

<http://davidhelbich.blogspot.com>
Living Brussels, Recyclartproject met wandelingen en concerten: zie p. 10

BEDRIJVIG BRUSSEL

> HAMMAM DU MIDI

Mustapha

Wandelen in mediterraan Brussel

Le Requin Bleu

Onderweg over de Stalingradlaan loop ik langs bij viswinkel Le Requin Bleu. Ik word er in het Nederlands onthaald. Terwijl Ibrahim mijn stukje vis inpakt, vertelt Mustapha me dat hij Nederlands leerde, eerst in Antwerpen, nu in Brussel. Hij woont graag in Brussel, vertelt hij nog, het is hier een prettige buurt. De viswinkel is overigens erg mooi, met een zeer uitnodigende koeltoeg. Je weet niet wat te kiezen!

Espace Market

In de directe omgeving bevinden zich heel wat visrestaurants, en ook slagers en groentewinkels. En vele terrasjes waarop vooral thee en koffie gedronken wordt. Ik loop snel even langs voor wat fruit bij Mohammed, de vriendelijke groentehandelaar van Espace Market. Binnen vind je alles: van schoonheidsproducten tot keukenmateriaal, over een zeer ruim aanbod voedingsmiddelen.

Hamam du Midi

Ik zet mijn weg verder. Om de hoek, geheel toevallig in de Fonteinstraat, want dat heeft er niks mee te maken, bevindt zich de Hammam du Midi, links voor de vrouwen, rechts voor de mannen. Hamam du Midi bestaat zes jaar en is in de buurt wel bekend. De baas komt uit Guersif, zijn collega uit Nador. Bij de mannen is het mooier, vertelt Rabbia me later, maar dat kan ik niet bevestigen, daar mag ik niet binnen.

Naar de linkerkant dus, gang door en trap af. Ik roep even om me kenbaar te maken maar krijg geen reactie. In het onthaalokaal speelt de televisie

maar er is verder niemand. Weer een trap af, waar ik geklater van water hoor en uitnodigend gebabbel. Rabbia komt me welkom heten en legt me uit wat me te doen staat en wat er staat te gebeuren. Het is erg rustig in de hammam, behalve mezelf is er nog een oudere vrouw. Er wordt gebabbeld dat het een aard heeft, vrolijkheid troef!

Rabbia komt uit Fez, en heeft daar best nog wel heimwee naar, de zon, de sfeer. Ik kan haar begrijpen: het regent buiten pijpenstelen, ik ben doorweekt en koud. Maar binnen is het heel warm, mooi en schoon en zeer eenvoudig. Donker- en lichtblauwe tegels aan de muren, grijsblauwe tegels op de vloer. Verder heel sober: waterkranen, plastic kommen en emmers.

Mohammed

Rabbia neemt me stevig onder handen met een ruwe handschoen, zwarte zeep, shampoo en liters warm water. U moet het zelf maar eens uitproberen. Geheel rozig en ontspannen kom ik na een tijd weer buiten. Met spijt dat ik, naar slechte gewoonte, onvoldoende tijd heb voorzien en moet hollen naar een volgende afspraak. "Naar de hammam gaan moet je ontspannen doen, relax", zo leert Rabbia mij. En daarna vooral niets plannen. Ik zal mijn best doen.

SPREEKBUIS

> LOUIS EN DE KPB

Louis Van Geyt in 1980

De Stalingradlaan is jarenlang een heel groot stuk van mijn leven geweest. Ik heb er gewerkt vanaf 1951. Ik ben nog steeds actief in de vredesbeweging en in DACOB, het Documentatie- en Archiefcentrum van de Communistische Beweging, gevestigd in de Kazernestraat, vlakbij de Rouppewijk. Ook voor de problematiek van het recht op wonen in het Brussels Gewest blijf ik zich inzetten.

Ik had er ook een adres, al was dat eerder uit zelfbescherming. Ik werd in een bepaalde pers bedreigd in die tijd en de Radstraat bood onderdak.

Ik kom nog regelmatig in de buurt voor vergaderingen en zo meer.

Het gebouw van de Kommunistische Partij België op de Stalingradlaan 18-20, op de hoek met de Radstraat, was een gebouw van het begin van vorige eeuw. Het was eigendom geweest van een Rexistische notaris die tijdens de oorlog werd geëxecuteerd door de weerstand. Na de bevrijding werd het, zoals met alle eigendommen van collaborateurs gebeurde, beheerd door de overheid, die het uitgerekend aan de KPB verhuurde. Na een tijd werd het gebouw terug gegeven aan de weduwe van de notaris die het eerst verder aan de KPB verhuurde en het daarna aan diezelfde KPB verkocht.

De nieuwe eigenaar besliste het gebouw af te breken en er een nieuw voor in de plaats te zetten. Ik was daar nogal ongelukkig mee, ik vond het nieuwe niet passen in de stijl van de wijk. Maar ja, het gebeurde toch. Tijdens de werken verhuisde ik met de Brusselse federatie naar de overkant, het nummer 21, waar ik jarenlang werkte.

De wijk was overigens behoorlijk rood gekleurd, ook het ABVV huisde er. Maar vooral BBTK was er gekend, op het Rouppeplein zelf, dat was ten tijde van Albert Faust.

Het is omwille van dat allemaal uiteraard niet toevallig dat het jaarlijks 1 meifeest op het Rouppeplein plaatsvindt: de aanwezigheid van het ABVV maar toch zeker ook van de twee KPB-lokalen.

Ik ben secretaris van de Federatie Brussel en gemeenteraadslid geweest. Mijn belevenissen in de Stalingradwijk situeren zich vooral in deze periode. Later werd ik "nationaal" voorzitter en Kamerlid voor de KBP. Ik behoorde tot de Nederlandse taalgroep en dat werd steeds met grote meerderheid uitdrukkelijk aanvaard door de Franstaligen. Om maar te zeggen: het klimaat was toen heel anders dan nu.

In 1964 werden twee communisten verkozen in de Brusselse gemeenteraad: Raymond Dispy en ikzelf. Ik heb gezeteld tot in '70. De wandeling van de Stalingradlaan naar het stadhuis ken ik dus zeer goed. Dan, met de eerste FDF-vloedgolf, verloren we de zetels. Kort daarop zetelde ik in de Kamer, waar ik vier keer werd herkozen.

Ik heb dus verschillende burgemeesters van Brussel gekend. Cooremans was de eerste maar ik heb hem gekend vanuit de oppositie. Hij was liberaal en het college was rechts. Samen met Dispy en met één of andere progressieve PSC'er werkten we

samen tegen de stadsverloedering en mee met de strijd van de Marollen en de Noordwijk. We raakten uiteraard voornamelijk in de clinch met de tandem Van Den Boeynants - De Pauw. Met de huidige burgemeester heb ik een goede relatie, maar het was met zijn grootvader Thielemans dat ik samen in de gemeenteraad zetelde. Hij hoorde tot de toenmalige BSP, die toen in de oppositie zat. Die was overigens nogal zwijgzaam in die tijd, het waren mijn collega Dispy en ikzelf die als woordvoerders van de linkse oppositie optraden.

De Donnée heb ik ook goed gekend, eveneens een rechtse, liberale burgemeester. Hij organiseerde wijkvergaderingen, onder meer in de Stalingradwijk. En ik ging daar naartoe uiteraard. Dat heeft meer dan eens fikse discussies opgeleverd. Pour la petite histoire: de Donnée was minister in de periode dat Bruxelles Laïque het gebouw van de KPB op het nummer 18 kocht. In die periode werden ze erkend en gesubsidieerd, daar zorgde de Donnée voor.

Kleine wereld toch, in een leuke, vriendelijke buurt.

Louis Van Geyt

VAN COMPOSTELLA TOT STALINGRAD

Op de VRT loopt momenteel een docureeks 'De Weg naar Compostella'. Deze gaat over de bevindingen van een journalist die voor het programma 'Man bijt Hond' een pelgrimstocht maakte naar het Spaanse Compostella. Minder bekend is dat de huidige Onze-Lieve-Vrouw van Goede Bijstandkerk aan de Kolenmarkt op de pelgrimsweg naar Compostella ligt. Op de plek van de kerk stond de kapel van het gasthuis Sint Jacob. In de sculpturen boven het kerkportaal zijn er verwijzingen naar dit verleden. Maar vooral de horizontale fontein met de Sint Jacobsschelp in de Olivetenhof herinnert daaraan.

Op het nummer 34 van de Stalingradlaan staat een orthodoxe kathedraal. Het portaal oogt indrukwekkend en het interieur is verrassend. Naast de kerk bevindt zich een museum dat bezoekers wegwijs maakt in de orthodoxe godsdienst en cultus. Begin 1900 vestigden zich in dit stadsdeel Oost-Europese Joden. Zij vormden een eigen gemeenschap en zochten geen aansluiting met de Brusselse Joden. Velen overleefden WO II niet. Hierdoor en door de migratiestromen veranderde de buurt in de mix die we er vandaag terugvinden.

De Arbeidsdoorgang

De Arbeidsdoorgang aan de achterkant van het Zuidpaleis is de doorsteek van de Stalingradlaan naar de Lemonierlaan. Het Zuidpaleis is op de eerste plaats een sportcomplex, maar er bevinden zich ook enkele stadsdiensten, waaronder de sportdienst. De Arbeidsdoorgang waarin wat theehuizen gevestigd zijn, geeft een sombere desolate indruk. Hij is dan wel geel geverfd, hij voelt grauw grijs aan en is slecht onderhouden. Ook deze doorgang zou in het kader van het wijkcontract Rouppe een noodzakelijke opknapbeurt krijgen.

STADSCHAP VIJFHOEK

> ROSA LUXEMBURGDREEF

Zeer brede comfortabele trottoirs in goede blokjes-blauwe steen, vier rijen jonge gezonde platanen, proper geasfalteerde rijstroken en daarenboven een royale wandelweg in het midden, van het Rouppeplein tot aan de Midi. Een dreef verpakt in een laan, een breed stadsperspectief. Brede terrassen, exotische winkels, mediterrane sfeer, men zou durven aan de Ramblas denken, waaraan hebben we dit verdiend?

Tot 1869 lagen hier zes treinsporen die de trein tot het eerste "Zuidstation- Gare des Bogards" midden in de stad brachten. Toen het station zuidwaarts opgeschoven werd bleef er een brede boulevard open, oorspronkelijke, Zuiddreef gedoopt, ook al omzoomd met flinke platanen.

In 1948 werd de straat tot Stalingradlaan herdoopt, ter ere van het Rode

Leger dat in 1943 een beslissende overwinning behaalde op de troepen van het Derde Rijk wat een belangrijk keerpunt betekende in de Tweede Wereldoorlog. Stalingrad, vandaag Volgograd was een strategisch belangrijk industrieel knooppunt langs de Wolga. Het was dan ook niet verwonderlijk dat de communistische Partij langs deze laan gedurende vele jaren zijn hoofdkwartier had. De

ganse wijk heeft trouwens een historische band met de arbeidersbeweging, het Rouppeplein is nog steeds de draaischijf van de 1 mei feesten.

Toeter

Bij de recente heraanleg werd de middelste wandelweg, de Rosa Luxemburgdreef genoemd naar de in 1919 vermoorde communistische militante, filosoof en schrijfster.

Emilio Lopez Menchero, een Brusselse kunstenaar, heeft in 2006 met zijn installatie "La Pasionaria" (de reuze megafoon genaamd naar Dolores Ibarruri, voorvechtster uit de Spaanse burgeroorlog) ook hulde gebracht aan de duizenden die hier aan het zuid ooit gemanifesteerd hebben en nog zullen manifesteren voor evenveel goede doelen. De "gueulophone" doet ook denken aan de metalieke stationsmededelingen die hier in de Midi sedert vele jaren reizigers en migranten "verwelkomen". De installatie werd trouwens door de stad Brussel besteld ter gelegenheid van de herdenking van 40 jaar Marokkaanse immigratie.

Het grootste terras van Brussel

Over de Stalingradlaan hangt ondanks de vernieuwing nog steeds een aureool van "oude glorie" van stoffige tijden. Enige statige, doch wat onderkomen burgerhuizen zijn hier niet vreemd aan. Het Zuidpaleis – Palais du Midi, ooit gebouwd als markthal en waar eens de administratieve diensten van de stad zaten, vandaag nog de sportdienst en sportzaal, draagt bij tot deze sfeer. Merkwaardig hoe de lange gevel van het Zuidpaleis bijdraagt tot een zekere monotonie daar waar het gelijkvloers volgestouwd zit met zeer diverse

winkels en theehuizen. Zeer geanimeerd als je er langs loopt.

Aan de kant van het Rouppeplein, het oude stationsplein, wordt er druk gebouwd, ook in de zij- en achterstraten, en hebben de cafés en terrassen ook een metamorfose doorgemaakt. Er staat echter nog veel teveel blik op wielen op straat om van dit plein meer dan een dwaas rond punt te maken, een gemiste kans.

De brede trottoirs van de Stalingradlaan Zuid verwelkomen steeds meer zonnige terrassen en goedgevulde winkels en niet alleen op zondag, de grote marktdag op het Zuid, is het er geanimeerd en gezellig.

De Stalingradlaan leeft.

Marcel Rijdam

ROUPPE

ACA WIL OPEN HUIS ZIJN VOOR STAD

De Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van de stad Brussel op de Zuidlaan, hartje Roupewijk, bestaat 300 jaar. De Academie is terecht trots op haar verleden. Onder meer James Ensor, René Magritte, Paul Delvaux en Vincent Van Gogh studeerden hier. Maar ook vandaag heeft de academie een grote uitstraling. Twaalf projecten zullen dit feestjaar kleuren, gaande van tentoonstellingen over colloquia tot presentaties en de uitgave van naslagwerken.

De Academie zelf werd opgericht in 1711 en huisde de eerste tijd in een lokaal in het stadhuis. In 1875, ruim honderd jaar later, ging architect Pierre Victor Jamaer aan de slag om de verschillende gebouwen die de Academie zouden gaan huisvesten, onder één dak te brengen. Wie doorheen het gebouw wandelt, ontdekt inderdaad grote verschillen in bouwstijlen. Er is de nieuwe constructie die ook een mooie kapel herbergt en via allerhande trappen en lange gangen kom je steeds in andere stukken van het grote gebouw.

De monumentale Cour d'Honneur die tot nog toe niet toegankelijk was voor het publiek, moet een ruimte worden voor cultuur en ontmoeting. Ze wordt momenteel gerestaureerd. Een stuk van de prachtige binnengevel is dat al. Een kunstwerk zal er de verbinding vormen tussen de straat en binnen. Want het is de uitdrukkelijk-

ke bedoeling van de academie, daarin gesteund door het stadsbestuur, om de academie open te trekken naar de wijk. De binnenkoer, later mogelijk met cafetaria, zal openstaan voor het publiek van de academie zelf.

En dat zijn er veel: zo'n 500 studenten per dag, maar bij manifestaties worden dat vlot 3000 bezoekers. De koer moet echter ook openstaan voor bewoners, wandelaars, toeristen. Belangrijk is dat ze dus zichtbaar is van op de straat en dat zowel overdag als 's avonds. De academie wil op deze manier ook bijdragen aan de herwaardering van deze stedelijke omgeving, die de verbinding vormt tussen het echte stadscentrum en het Zuidstation.

Stilleven op de binnenkoer van de academie

LIVING BRUSSEL: RECYCLARTPROJECT IN DE ROUPEWIJK

De Cultuurraad van de stad Brussel organiseert in samenwerking met lokale partners het project Living Brussels op verschillende plaatsen in de stad. In het stadscentrum wordt daarvoor samengewerkt met Recyclart die een mooi programma met een wandeling met buurtbewoners en concerten van artiesten 'met een link met de buurt' samenstelde.

De wandelingen volgens het beproefde recept van Vincent Beeckman zijn intussen goed bekend (zie ook: Buren van De Markten, David Helbich) In de buurt rond het Rouppeplein openen vier buurtbewoners hun deuren en zetten hun beste beentje voor om het zo warm en knus mogelijk te maken... De wandeling is gratis. 's Avonds zijn er dan concerten.

Friendly Dogs is een trio met Ierse roots dat sinds 2005 de moeilijke taak aangevat heeft om vuile blues, decadente punkrock en ongehoorzame jazz samen te brengen. Ze komen ironisch en verrassend uit de hoek met teksten over alledaagse onderwerpen zoals honden, varkens,

tienerangst, apen, liefde, verdriet en slechte sex... Deze vriendelijke honden lachen afwisselend in het Frans en het Engels met helden als Mingus, Tom Waits, Captain Beefheart en Dead Kennedys, maar blijven beleefd U tegen u zeggen.

Daarna komt Concert Debout, een duo dat verleden jaar ontstond toen producer 'Reno Carton' en bassist iCu besloten hun energieën samen te klutsen, wat resulteerde in aantekelijke elektronica. De basis wordt gevormd door een groovende onderlaag, sterke riffs en melodieën met weerhaken, maar de vlam springt pas echt over wanneer ze ter plekke beginnen te improviseren en elkaar uit te dagen. Gewoon lekker!

- *Living Brussels op zaterdag 19 november. Start van de wandeling om 14u voor Recyclart, avondconcerten om 20u30 en 21u30. Info en inschrijven (verplicht voor de wandeling) bij Recyclart, 02 502 57 34 of info@recyclart.be*

BATAAF IN BRUSSEL

>HET LEVEN DER ANDEREN

Brussel is een chique stad, het stikt er van de paleizen, ideaal dus voor een snob zoals ik. Het voornaamste paleis is natuurlijk het paleis van de koning in Laken, maar daar komen u en ik nooit. Nou ja, u misschien wel, maar ik niet. Geen nood, er zijn nog genoeg andere paleizen over: het Palais du Thé of het Palais du Cache-Poussière bijvoorbeeld. Zelf frequenteer ik op gezette tijden het Zuidpaleis, waar ik dan met een aantal Vlaamse bejaarden op mijn hoofd ga staan. Yoga dus. Tussen haakjes, voor het geval u mee wilt doen, het paleis is gunstig gelegen tussen het Anneessensplein en het sterrenrestaurant Comme chez soi.

Een tijdje geleden waren we net begonnen aan de lange weg die ons na een uur les als hoogtepunt tot de omgekeerde positie zou leiden, als alles goed gaat tenminste, er valt wel eens een bejaarde om, toen een dame verlaat binnenkwam. Er was een enorme opstopping op het Paleizenplein. "De bus kon er niet door," sprak ze enigszins hijgend. "Oh, dat is vanwege het Fête de la Musique," zei ik betweterig. Niemand had van dat feest gehoord. 's Avonds ging ik naar een debatavond. Het begon te laat omdat, zoals de journalist die het debat zou leiden opmerkte, er om de een of andere reden in de stad opstoppingen waren. Ik had niet de indruk dat men wist dat het muziekfeest in Brussel woedde.

Dit muziekfeest is een Franse uitvinding en komt er op neer dat er eens per jaar in Frankrijk in het hele land gratis concerten worden gegeven. Van alles wat: jazz, klassiek, pop,

noem maar op... Het tienjarig bestaan is zojuist gevierd. Er werd een speciale Euromunt voor geslagen. Brussel en Wallonië hebben sinds een paar jaar ook een Fête de la Musique. Ik kan me natuurlijk best vergissen, maar ik heb toch de indruk dat er nogal wat Nederlandstaligen in Brussel zijn die niet zo veel weten van het Franstalige leven in de stad. Men kan natuurlijk best gelukkig zijn zonder te weten wat die Franstaligen allemaal uitspoken, maar op die manier geniet je toch niet ten volle van de mogelijkheden van de stad. Dit geldt natuurlijk niet voor de elite. Er kan geen Franstalige kip in Brussel beginnen te kakelen of de heren Chabert en Eyskens komen kijken of het ei goed gelukt is. En dat is ook goed zo.

Als u nog niet verontwaardigd afgehaakt hebt: ik weet het, bij de Franstalige Brusselaars is het nog veel erger. De meesten hebben echt geen flauw benul van het reilen en zeilen van de Vlamingen in Brussel. En dit

ondanks allerlei heel goeie Vlaamse initiatieven: Brussel Deze Week, cultuurwaardebonnen en noem maar op. Bovendien, zoals een Vlaamse vriendin eens zuchtend constateerde: het initiatief moet altijd van ons komen.

Das Leben der Anderen, how the other half lives, l'enfer c'est les autres, hoe je het ook wendt of keert, in welke taal je het ook zegt, samenleven is moeilijk. Maar het moet wel, er is geen alternatief.

Hans Vossen

BERICHTJES VAN HIER EN GINDER

VERENIGINGEN EN ANDERE LEUKE ACTIVITEITEN

Het Museum van de Stad Brussel zoekt getuigen van de jaren 1946-1956 in Brussel. Hoe heeft onze hoofdstad de naoorlogse jaren beleefd? Wat waren de grote en kleine veranderingen in het dagelijkse leven? Wil je een ervaring, een herinnering of een anekdote delen?

- *Contact: Séverine Janssen, severine@bna-bbot.be, 02 223 21 51*

De Vlaamse Club voor Kunst, Wetenschap en Letteren organiseert in november twee culturele avonden, telkens om 19u45 in de Spiegelzaal van De Markten. Op 7 november zal Joris Tulkens het hebben over "Pieter Gillis en zijn tijdgenoten" en op 21 november is er een poëzieavond met meer-talig karakter.

- *Info: www.vlaamseclubbrussel.be*

Het Masereelfonds, Kaaithheater en Mo* organiseren op 9 november om 20u in het Kaaithheater een gratis gespreksavond over het "genetisch manipuleren" en over de onafhankelijkheid van de wetenschap.

- *Info: Masereelfonds, 02 502 38 80 www.masereelfonds.be*

Op 15 november organiseert Davidsfonds Brussel de avant première van de film "Groenten uit Balen", met inleiding van auteur/scenarist Walter Van den Broeck. Na de voorstelling is er een gratis receptie. Afspraak om 19u30 in Kinopolis Brussel, Eeuwfeestlaan 20, 1020 Brussel. Deelnameprijs: 10/8 euro.

- *Info & verplicht inschrijven: brussel@davidfonds.be, 0479 10 22 89*

Het Candelaershuys en Daarkom nodigen op 18 november om 17u30 alle gemeenschapscentra en hun achterban uit voor een kennismaking met het Vlaams-Marokkaans culturenhuis Daarkom.

- *Info: candelaershuys@vgc.be, 02 343 46 58, info@daarkom.be, 02 227 64 10*

De vzw Palestina Solidariteit organiseert in samenwerking met de Cel Internationale Solidariteit (Stad Brussel) en UPJB een colloquium met als onderwerp "Israël-Palestina: één- of tweestatenoplossing?" Op 19 november van 13u30 tot 18u30

in het centrum Noordpool, Heliha-venlaan 39, 1000 Brussel. Toegang 6/4 euro

- *Info: www.palestinasolidariteit.be, secretariaat@palestinasolidariteit.be, 02 501 67 49*

Op zaterdag 19 en zondag 20 november, telkens van 8u tot 14u organiseert Oxfam Wereldwinkel Brussel het jaarlijks ontbijt in hun nieuw pand in de Kooplidenstraat 35, 1000 Brussel.

- *Inschrijvingen: info@oxfambl.be, 02 511 75 29*

Met je gezin ontbijtzwemmen of met vrienden deelnemen aan het aquavolleybaltornooi?

Kom dan naar de Brusselse zwembaddagen op zaterdag 19 november in het gemeentelijk zwembad van Sint-Gillis en in het zwembad van Anderlecht en op zondag 20 november in de gemeentelijke zwembaden van Laken, Neder-over-Heembeek en Sint-Pieters-Woluwe.

- *Info: www.vgc.be/sport, 02 563 05 14*

Kristal Klaar begint aan een vierde reeks in De Markten. Het concept is beproefd en goedgekeurd. Een meester in een muziekdiscipline geeft een concert, vooraf gegaan door een concert van zijn of haar discipelen (aan de Kunsthumaniora). De meester is deze keer zangeres Helena Fontyn. Het concertgedeelte voor de pauze wordt gegeven door 6 zangeressen. Na de pauze bouwt Helena Fontyn met pianist Jeroen D'Hoe een set op van eigen nummers en covers. Pop en jazz vloeien naadloos in elkaar.

- *De Markten
Donderdag 24 november om 20u
Info en tickets: res@brosella.be*

COLOFON

Werkten aan dit nummer mee:

Nora De Kempeneer, Pol Vervaeke, Etienne Philips, Jan Op de Locht, An Vandevelde, Hans Vossen, Louis Van Geyt, Marcel Rijdams, Bart Azare, Charles Six en Wouter Spitters.

Foto's: De Markten en ingezonden - *Lay-out:* Grafische Groep Tuerlinckx Molenstede - *Oplage:* 7.000 - *Advertentiewerving:* De Markten, 02 512 34 25, demarkten@demarkten.be - *V.U.:* Isolde Boutsen

De Vijfhoek is het maandblad van De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel, 02 512 34 25, demarkten@demarkten.be, www.demarkten.be

Steun De Vijfhoek: Uw steun blijft welkom op rekeningnummer 433-1147061-61 van De Markten met vermelding "steun De Vijfhoek".

Voor het *decembernummer* van De Vijfhoek zijn teksten en aankondigingen welkom tot uiterlijk 12 november.

Openingsuren onthaal: maandag tot donderdag van 9 tot 20u, vrijdag van 9 tot 17u, zaterdag van 9 tot 13 u (behlave tijdens schoolvakanties) Het secretariaat is op 3 en 4 november open van 9u tot 17u en gesloten op 1, 2 en 11 november.

Met dank aan de Stad Brussel en de Vlaamse Gemeenschapscommissie